

Informācija par dažādiem vērtspapīru nošķiruma līmeņiem un aizsardzību

Ievads

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) *par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (CVDR)* centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem (CVD) un attiecīgā finanšu tirgus dalībniekiem ir jāatklāj saviem klientiem aizsardzības līmeņi, kas saistīti ar dažādiem nošķiruma līmeņiem CVD.

Šajā dokumentā ir aprakstīti tikai Nasdaq CSD SE, Reģ. Nr. 40003242879 piedāvāto CVD pakalpojumu nošķiruma līmeņi Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, kā arī arī iekļautas dažādu piedāvāto nošķiruma līmeņu galveno juridisko seku apraksts un informācija par maksātspējas tiesību normu principiem.

Šim dokumentam ir tikai informatīvs raksturs, un tas nav jāuztver kā juridiska vai cita veida konsultācija. Tāpat SEB banka nevar garantēt, ka līdzvērtīgi nošķiruma līmeņi pieejami citu valstu finanšu tirgos, kuros SEB banka nav tirgus dalībnieks. Ja nepieciešams, juridisks padoms par šajā dokumentā apspriestajiem jautājumiem, klientiem ir jāmeklē patstāvīgi.

Neatkarīgi no klienta vērtspapīru nošķiruma līmeņa tiesību akti paredz, ka:

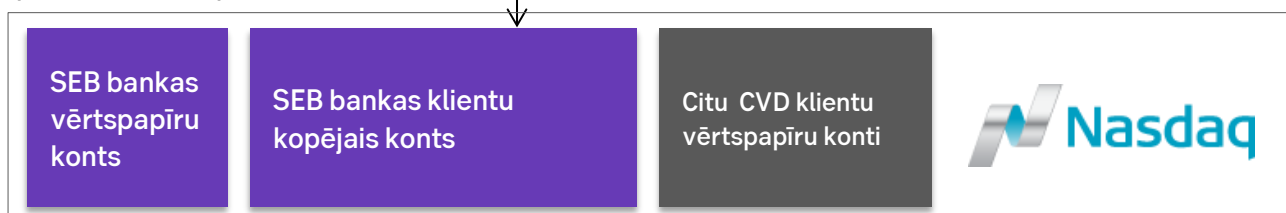
- vērtspapīri, kas pieder klientiem, vienmēr tiek nošķirti no SEB bankai piederošiem vērtspapīriem (vērtspapīri, kas pieder SEB bankai, vienmēr tiek turēti šķirti no SEB bankas klientiem piederošiem vērtspapīriem);
- vērtspapīri kas pieder klientiem, netiks izmantoti SEB bankas vai CVD kreditoru prasījumu segšanai. Šo pašu aizsardzības līmeni piemēro arī gadījumos, kad SEB banka vai CVD likumā noteiktajā kārtībā tiek atzīti par maksātspējīgiem;
- vērtspapīrus, kas pieder klientiem, neizmanto darījumos, tostarp vērtspapīru finansēšanas darījumos, ko SEB banka veic par saviem vai cita SEB bankas klienta līdzekļiem, ja vien klients ir devis iepriekšēju piekrišanu šādiem darījumiem un tie tiek veikti saskaņā ar klienta noteiktiem īpašiem nosacījumiem.

Kopējais konts

Vērtspapīru turēšana SEB bankā

Vērtspapīru turēšana CVD (NASDAQ CSD SE)

Vērtspapīri CVD līmenī tiek turēti kontā, kas ir reģistrēts uz SEB bankas vārda un tiek izmantots vairāku SEB bankas klientu vērtspapīru turēšanai (kopējā klientiem piederošo vērtspapīru nošķiršana).

Ja piekriņat, ka Jūsu vērtspapīri tiek turēti šāda veida vērtspapīru kontā CVD, tad konta atvēršanas brīdī jāizvēlas "Iekšbankas vērtspapīru konts".

Izmaksas, kas saistītas ar iekšbankas vērtspapīru konta atvēršanu un uzturēšanu, norādītas bankas pakalpojumu cenrādī: <http://www.seb.lv/cenradis-privatpersonam/cenradis-vertspapiri>

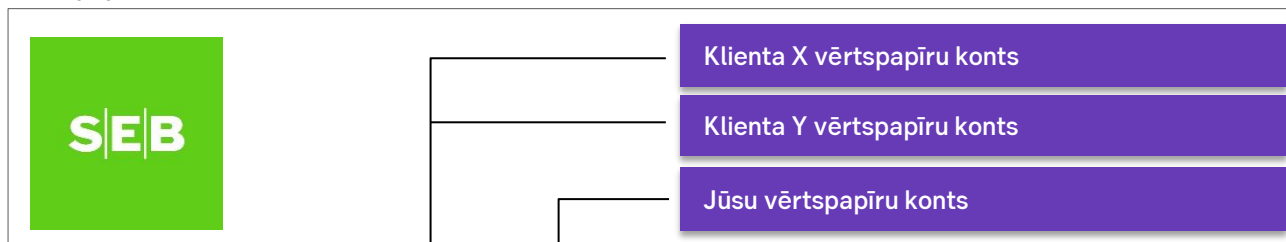
Nošķiruma līmenis nodrošina, ka:

- klientu vērtspapīri tiek turēti šķirti no SEB bankas, CVD vai jebkuru citu CVD dalībnieku un to klientu vērtspapīriem. CVD līmenī attiecīgā vērtspapīra īpašnieks nav identificēts;
- īpašuma tiesības uz vērtspapīriem, kas tiek turēti CVD kopējā kontā, tiek identificētas SEB bankas līmenī.

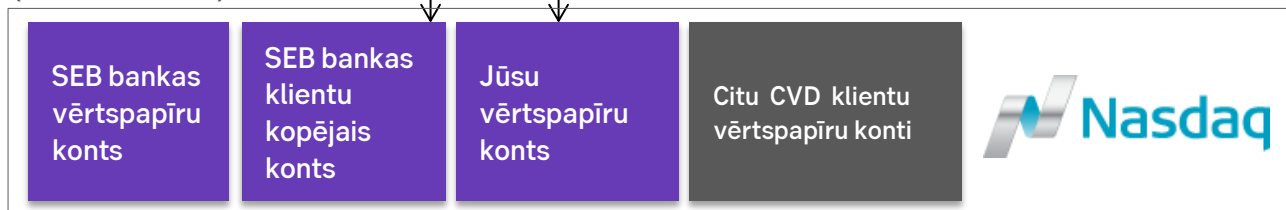
Tiesības uz vērtspapīriem, kas tiek turēti kopējā kontā CVD, neietekmē iespējamais CVD vai SEB bankas maksātnespējas process. Lai gan konkrētam klientam piederošo vērtspapīru skaits tiek uzskaitīts SEB bankā, vērtspapīru atgūšana CVD maksātnespējas gadījumā varētu nebūt tik efektīva kā īpašnieku konta gadījumā (turpmākais apraksts).

Īpašnieka konts

Vērtspapīru turēšana SEB bankā

Vērtspapīru turēšana CVD (NASDAQ CSD SE)

Šis konta veids nodrošina augstāko nošķiruma līmeni, kurā klienta vērtspapīri tiek glabāti CVD līmenī kontā, kas reģistrēts uz klienta vārda un tiek izmantots tikai šī klienta īpašumā esošu vērtspapīru turēšanai (individuālā klientam piederošo vērtspapīru nošķiršana).

Ja piekriņat, ka Jums piederošie vērtspapīri tiks turēti šāda veida vērtspapīru kontā CVD, tad konta atvēršanas brīdī jāizvēlas "Centrālā depozitārija vērtspapīru konts".

Izmaksas, kas saistītas ar vērtspapīru konta atvēršanu Centrālajā vērtspapīru depozitārijā un tā uzturēšanu norādītas bankas pakalpojumu cenrādī:

<http://www.seb.lv/cenradis-privatpersonam/cenradis-vertspapiri>

Šis nošķiruma līmenis nodrošina, ka:

- klienta vērtspapīri, kas tiek turēti īpašnieku kontā, ir nošķirti no citu SEB bankas vai jebkuru citu personu vērtspapīriem;
- vērtspapīru īpašnieka identifikācija tiek veikta arī CVD līmenī. Klientam piederošo vērtspapīru uzskaitē īpašnieku kontā CVD ir pierādījums tam, ka vērtspapīri pieder klientam, uz kā vārda konts ir atvērts;
- īpašnieku konts var novērst risku, kas saistīts ar SEB bankas darbības vai citiem trešo personu radītiem traucējumiem vērtspapīru uzskaitē ārpus CVD;
- tiesības uz vērtspapīru, ko glabā īpašnieku kontā, neietekmē CVD vai SEB bankas maksātnespējas process. Turklāt, šāds nošķiruma līmenis ļauj ātrāk rast risinājumu CVD vai SEB bankas maksātnespējas ietekmētajiem vērtspapīru kontiem, proti:
 - vērtspapīru īpašumtiesību uzskaitē tiek veikta CVD līmenī un to var ātri iegūt no CVD;
 - tiesības pārvaldīt īpašnieku kontu var tikt nodotas no maksātnespējīgā kontu uzturētāja citam kontu uzturētājam (pilnīga pārnēsāmība), ja maksātnespējas administrators un īpašnieku konta turētājs pieņem šādu lēmumu.